

LIBERTATEA

Foaie pentru săteni și muncitori, întemeiată la Orăștie în anul 1902

Director sufletesc:
† Dr. ION I. MOȚA

Director vremelnic:
Pr. IOAN MOȚA

Orice scrisori pentru Redacție
să se trimită pe adresa:
RED. „LIBERTATEA”, ORĂȘTIE
Jud. Hunedoara

Cererile de abonare și banii
pentru foaie se trimit pe adresa:
Admin. „LIBERTATEA” Moja
BUCUREȘTI I, Calea Victoriei 63.

„Libertatea” este:
Proprietatea familiei moștenitoare
a lui Ion I. Moja

ABONAMENTUL: 120 lei pe an,
60 lei pe 1/2 an și 30 lei pe 1/4 an

Apare
în fiecare JOI
Un exemplar
2 Lei

Vederea celor 5 bravi legionari-eroi, cărora D-zeu le a crușat viața, și, după-ce au trecut prin neînchipuite suferințe, mizerii, de ale războiului cumplit din Spania, — s'au întors acasă cu jale mare, aducând în mijlocul lor trupurile răpuse în acel război, a camarazilor lor căzuți Moja și Marin.

În cel din urmă drum al lor spre mormânt, ei și-au însoțit scumpul camaraz, înbrăcați în uniforme de soldați ai Spaniei naționaliste. Trei dintrânși poartă cu ei și păturile în cari se înveleau în tranșeele ude și reci de pe câmpul de război, ca mai mulți aducătoare aminte de viața grea de acolo..

Priviți dela stânga spre dreapta, — ei sunt:

1. BĂNICĂ DOBRE, înalt, voinic, cu pătura pe spate; — 2. ALEXANDRU CANTACUZINO, privind în jos, delicat, cam plâpând; — Părințele ION DUMITRESCU în haină de soldat luptător; — 4. Ing. GHEOGHE CLIME, cu pătura pe mână, fost căpitan în războiul cel mare al Țării noastre; — 5. NECULAI TOTU, cu cască de război pe cap și cu pătura în spate. Pe fața tuturor vezi o impunătoare seriozitate și o hotărâre băibătească, pe care numai luptătorii o au.

„LIBERTATEA”, care a vorbit până-acum mai mult despre IONEL MOȚA și V. MARIN, cei căzuți în acel război sfânt, — va avea fericirea a aduce în numărul viitor și fotografiile singuratică a acestor 5 eroi, cu amănunte din luptele lor de acolo, cu faptele de bravură de cari au dat bogate dovezi.

Unele din ele sunt descrise, cu mult talent, de dl NICOLAE TOTU, în foiletonul ziarului de mare însemnătate în luptele noastre de azi, „BUNA VESTIRE”.

Cei din urmă articli

scriși de ION I. MOȚA pentru „Libertatea”
Iul dragă, de pe pământul Spaniei...

Răvașe dela Legionarii Români de pe Frontul Crucii, din Spania.

II.

INTRAREA ÎN SPANIA. — PRINȚRE RĂNIȚI
ȘI TRENURI CU SOLDAȚI. — LA SALAMANCA

Vineri, 4 Decembrie, pe la amiază, am intrat în Spania, prin punctul de graniță Fuentes del Onoro, în drum spre Salamanca, unde e, deocamdată, capitala Spaniei, aici fiind reședința generalului Franco, șeful statului spaniol. Guvernul e, deocamdată, la Burgos. În curând vor fi cu toții în Madrid.

Trenurile sunt neîncălzite, ca și casele. Gările sunt pline de soldați bandajați, abia eșiți din spital. În toate aceste gări se urcă soldați, petrecuți de mame îngândurate și de preoți. Dar nu plânge nimeni. Tăria de suflet a acestor despărțiri e un semn bun. Pretutindeni, toată lumea,

are în piept culorile steagului naționalist (roșu, galben, roșu) cât și tot felul de iconițe sfinte. Se pare că tot poporul se căește de multa lui necredință de până-acum și se întrece să poarte, cu fală, pe piept, cât mai multe chipuri de sfinți, spre a arăta tuturor, că Spania s'a întors la Dumnezeu, că Spania sângerează din dragostea pentru Christos...

Plutește în aer miasma războiului, dar cu toată viața aspră (aproape) nicăeri nu găsești case încălzite (iar frigul e destul de mare), pretutindeni e cea mai mare rânduială. Nu este lipsă în ale mâncării. Măcelăriile sunt pline

de carne, prăvăliile nu sunt goale. Ne lipsește doar tutunul mai bun.

În toate hotelurile și pe multe case, găsești împerechiate steagurile a patru țări: steagul spaniol, cel german (cu svastica), cel italian și cel portughez. Iar lumea poartă în piept insigne cu aceste patru steaguri. Din când în când trec coloane lungi de camioane grele, încărcate, noi, de toată frumusețea.

La Salamanca am sosit în aceeași zi de Vineri seara, 4 Decembrie, fiind primiți în gară de către trimișii generalului-președinte Franco.

Pe lângă dl general Cantacuzino a fost dat ca

aghiotant, din ordinul președintelui Franco, un ofițer, care a luptat în Alcazarul din Toledo, maiorul Villalba.

Vom arăta mai jos ce ne-a povestit maiorul Villalba despre luptele din Alcazar. Tot pe lângă noi a mai fost dat un alt ofițer, un tânăr sublocotenent, Garzon. Amândoi ofițerii sunt abia eșiți din spital și încă bandajați. Maiorul Villalba a fost rănit de patru ori în timpul luptelor din Alcazar, iar sublocotenentul Garzon își vindecă acum a treia rană.

LA SALAMANCA

În Salamanca, la sosirea noastră în gară, tocmai pleca spre front un tren cu soldați. Puzderie de soldățime pretutindeni. La un ceas după sosire generalul Cantacuzino a fost chemat de Ministrul de Externe al Spaniei, dl Serrat și primit în audiență. Ni s'au pus la dispoziție 3 automobile, cu care să mergem la Generalul Moscardo să-i ducem sabia, apoi să mergem la Toledo să vizităm ruinele Alcazarului, iar dela Toledo să mergem la Talavera de la Reina, spre a intra în Legiunea Voluntarilor, numită »Tercio«. În aceeași zi la Salamanca am vorbit cu Colonelul Yagne, conducătorul Legiunei »Tercio«, cât și cu generalul Millanstray (invalid de o mână) care a întemeiat în anul 1920 această Legiune. Anii trecuți legiunea fusese comandată chiar de Generalul Franco. (Trebuie să spunem chiar de acum, că această legiune »Tercio« nu este o »Legiune străină« în care să fie primiți numai străini, aventurieri, ci este o Legiune de voluntari, în care 90% dintre luptători sunt spanioli).

În ciaturile libere ne-am dus să vizităm vestita universitate din Salamanca (azi închisă, deoarece studenții sunt plecați pe front) care e condusă de vestitul învățat Unamuno, cel care până-acum era prieten al socialiștilor, dar acum și-a recunoscut greșala în fața lumii și apără din tot sufletul lupta de eliberare națională condusă de generalul Franco.

Altădată, vom arăta, mai amănunțit, frumusețile văzute în această veche universitate, întemeiată acum 500 de ani și care a fost o puternică cetate de învățătură creștină în veacurile trecute. Amintesc doar, că în Muzeul Universității am întâlnit din nou (ca în toate orașele în care ne-am oprit) o minunată statuie în bronz aurit a Sf. Arhanghel Mihail. Ori de câte ori întâlnim în calea noastră sabia de foc și fața de inger a Arhanghelului, care strivește pe diavol sub picioare, sufletele noastre se luminează și hotărârea noastră de luptă se oțelește și mai mult. Am mai văzut în Salamanca o uriașă catedrală din veacul al 11-lea, la a cărei descriere deasemenea nu ne putem opri, deocamdată. Vom aminti doar atât, că ne-a mișcat și ne-a bucurat peste măsură unirea sufletească adâncă pe care am văzut-o între armată și biserică.

Am văzut soldații trecând pe străzi cu muzica în frunte. Când ajungeau în dreptul unei biserici, muzica își schimba cântecul viu, în altul încet, bisericesc, iar trupa trecea prin fața bisericii în pas rar, de defilare, dând onorul.. Îndată ce treceau de biserică, se relua mersul viu de mai înainte...

Iar la slujbe, bisericile sunt pline de ofițeri și de soldați în genunchi, care se roagă fierbinte, în adâncă cufundare sufletească.

Câtă deosebire este între această Spanie și cea de altădată, între această Spanie și alte țări în care lumea intră la slujbele sfinte cu gânduri ușoare, cu suflet gol și nesimțitor, în care nu vezi această strânsă unire sufletească adâncă dintre popor și taina lăcașului dumnezeesc.

Suferințele Spaniei i-au adus acesteia o mare curățire și adâncire sufletească.

Pentru a ajunge la această curățire și înălțare sufletească va trebui oare ca și noi Români să trecem printr'un noian de suferințe pustiitoare?

Ion I. Moja.

Viața legionară

Legionari, - fiți voioși, căci mulți vă urăsc pe voi!

FĂNTÂNĂ LEGIONARĂ LA FĂGĂRAȘ, IN AMIN- TIREA EROILOR IONEL MOJA ȘI VASILE MARIN

De multă vreme se simțea lipsa unei fântâni în hotarul de către munte, al comunei ARPAȘUL DE JOS. Locuitorii Arpașului de jos, Arpașul de sus și Uceii de sus, așa s'au pomenit cu lipsa de apă pentru ei și pentru vite, în timpul muncii trudnice a verii. Pentru a-și potoli setea, trebuiau să-și lase plugul și să alerge 6 km. înapoi în sat, sau la izvoarele munților.

Fără multă vorbă, legionarii comunei au plecat într-o zi friguroasă de iarnă în mijlocul hotarului, însoții de bătrânul și înțeleptul preot VASU, de 81 de ani. Au cerut ajutorul lui Dumnezeu - și au început lucrul. S'a muncit până în primăvară.

Membrii cuiburilor din Arpașul de jos au muncit 109 zile cu brațele, și 20 de zile cu carul. Prietenii legionarilor din aceeași comună au muncit 33 de zile cu brațele și 8 zile cu carul. Alți prieteni au dăruit materialul. În fruntea acestora stă dl Nicolae Stanciu.

Numărul celor cari au muncit este de 57 legionari și 34 prieteni. Total 91 de oameni. Conducerea lucrării a avut-o legionarul Laurian Bucur, ajutat de șeful de garnizoană Vasile Dobrin.

Pe furca fântânii legionarii au scris: „Ridică în amintirea eroilor Moja și Marin, morți pentru țară”, iar pe cumpănă au scris: „Cumpăna dreptății”.

Sfințirea acestei, cea mai frumoasă și mai trainică fântână din județ, s'a făcut în ziua

Bunei-Vestiri, de către preoții DOBRIN și BOGDAN.

Au venit în ordine legionară, membrii tuturor cuiburilor din plasă.

Pe locul sfințirii s'a făcut de către comand. ajutor VIRGIL MATEIAȘ o ședință de cuib, arătându-se drumul pe care se găsește Legiunea în vremurile întunecate de azi și care este înțelesul morții lui Ionel Moja și Vasile Marin pentru izbăvirea neamului nostru.

Cu credință, cu dragoste și cântec, după ce s'a citit circulara CĂPITANULUI și s'au dat dispozițiuni de supunere desăvârșită deregătorilor în tăcere adâncă, legionarii au plecat de pe locul sfințirii, în ordine, cu cântece, spre satele lor...

DIN COPĂCEL

Legionarii comunei COPĂCEL (jud. Făgăraș) au ridicat și ei o troiță, la care au muncit toată iarna și pe care vor lua să o sfințească Duminecă, în 28 Martie.

Preotul satului (uniu) nu i-a înțeles însă și fără nici-un temei, n'a vrut s'o sfințească.

Din această pricină în sat e mare fierbere; toți oamenii s'au ridicat în contra lui, deoarece în vara trecută în această comună a fost o tabără de muncă legionară, care a lucrat la zidirea unei biserici.

Troița a fost ridicată. Dar văzând împotrivirea preotului și ura ce se ridică ici-colo printre cei nepricepuți, împotriva lucrărilor întreprinse și duse la așa frumos sfârșit de legionarii, - legionarii din Copăcel se gândesc că mai pot fi oameni cu inimă potrivnică

lucrării lor, ca a preotului, deși lucrarea lor e o sfântă cruce.

- De teamă ca, până nu o vor sfinși, să nu le-o taie vreun nebun, în fiecare noapte dorm lângă ea legionari cu schimbul.

Unii dintre ei au adus apă din căldărușa sfințită a bisericii, cu care au stropit troița, pentru a o sfinși și a o feri astfel de ... duhurile necurate.

Dumnezeu știe ce se mai poate întâmpla.

V. Dreptul

CĂIUȚI

Din inițiativa și cu cheltuiala d-nei Ana Ing. P. PANTAZI, s'a slujit în ziua de „Buna-Vestire”, de către un sobor de preoți, un nou parastas pentru eroii Moja și Marin, la 40 de zile dela moartea lor în biserica din CĂIUȚI (jud. Bacău).

Afară din biserică a vorbit legionarilor și lumii adunate, d. Prof. Ing. G. Pantazi-Mănăilă, slăvind fapta celor pomeniți.

*

IREASCA

Legionarii din cuibul „A. Iancu” din Ireasca (jud. Tecuci) și simpatizanții din finut, au săpat și zidit o fântână de mare folos poporului, întru pomenirea eroilor dela Majadahonda, Moja și Marin. Tuburile fântânii au fost cumpărate de bunul Român ION STRATULAT. Sfințirea se va face cu pompă legionară la 25 April. (Dum. Floriilor).

Trăiască Legiunea și Căpitanul!

Trăiască Generalul Cantacuzino!

N. V.

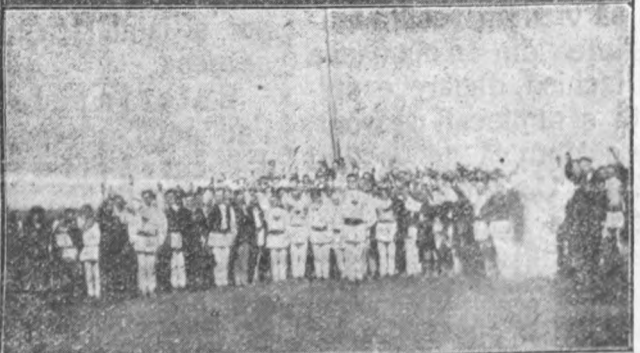
Faceți și pe cunoscuții
Dv. să se aboneze la
»LIBERTATEA«

Preoții sfințesc fântâna legionară din Arpașul de jos.

Comandantul ajutor legionar Virgil Mateiaș, primește raportul dela comandantul ajutor Ion Rodeanu, - IN FAȚA FĂNTÂNII, care se vede între ei.

Mulțimea în jurul și în fața fântânii, făcând legământ legionar, - cu mâna dreaptă sus, în „salut roman”.

În guvernul țării noastre se pare că stau tot oameni ridicați din popor, din țărâtime, căci multe din deprinderile lor, aduc aminte de apucături și năravuri, pe cari le bagi de samă în popor, la țărani. Nu apucături rele, ci tocmai foarte - CU TĂLCI De pildă: Țăranul nostru, sfiit dela fire și cuvințios cu cei din jurul său, nu-ți spune de-adreptul, în față, scăderea cuiare pe care a găsit-o în tine, ci te ia cu vorba pe departe, pilduind, până vezi unde pocnește... Are nițică ciudă pe vecinu-său? Când trece cățelul sau purcelul acela pe la poarta lui, frage cu o zburătură după el, de fuge acela ca din pușcă, tot scheonând sau guișând de durere... A dat în cățel sau purcel, îndesat, cum i-ar fi dat-o slăpânului...

Apoi spuneți-mi, dacă nu face guvernul nostru chiar așa, ca țăranul cel cu zburătura sa cu tălc? Au nu trase zilele astea guvernul cu o zburătură zdravănă după studenți, cu alți după preoți, - dar de fapt prin acelea voia să simțiți tu, vecina Legiune, că - IN TINE DĂ! Tu te făcuși că nu vezi, că nu pricepi, - cum se face și vecinul acela cu cățelul zburător... Dar tot o văzuși și o simțiși...

Apoi, - fiți, legionari, voioși, că guvernul dă așa cu zburături după voi!.. Și fiți voioși, că vă urăsc azi așa de mulți:

Vă urește guvernul cu toată puterea lui;

vă urește Partidul liberal, fata guvernului;

vă urește Partidul național-țărănesc, mai dela rărunchi și ca cel liberal;

vă urește „partidul” lui Griguță Filipescu și a celuilalt Griguță Iulian;

vă urăsc socialiștii internaționali și comuniștii roșii;

vă urește partidul cel mai nevăzut, dar mai puternic decât toate cele numite, care călărește pe spinarea lor a futurora, înfigându-și colții pînțenilor săi în carnea lor, încât le pleacă și le îndoaie încotro lui îi place: partidul atotputernicilor Ildani;

vă urește codrul de ziare Jldoveșii sau Jldovite;

vă urește „UNIVERSUL” cu ură mare!

- mulți vă urăsc pe voi!

Dar, inimoșilor legionari, aduceți-vă aminte de înțeleapta vorbă bătrânească:

- NUMĂRĂ-ȚI DUȘMANII, ȘI VEI ȘTI CÂT INSEMNEZI IN LUMEA ACEASTA!

Voi aveți dușmani mulți, trebuie că și însemnați mulți.

Ba având în vedere, că nici un alt partid parcă nu numără așa de mulți dușmani ca voi, - vă puteți măguli cu credința, că însemnați în

socotelile acestei țări, mai mult decât alții!

Văd cum acest cuvânt al meu, stârnește zimbete pe multe fețe de înțelepți... ai Sionului din celelalte sbrane. Da să-mi dea voie să le spun că - totuși AȘA ESTE!

Vă urăsc mulți din cei ce se țin „mai presus”, - da vă și iubesc mulți din cei socolii „mai prejos”, - deși puși la cumpănă dreptă, a ceea nu știu pe cine ar arăta că e „mai presus” și pe cine „mai prejos”!.. O, și dăc'ar să nu vă iubească, decât zecile de mici de „cuiburi”, de care e plină azi țara, la orașe ca și la sate, încăi aproape nu este sat în care să nu se găsească un „cuib” legionar ba și două și trei și mai multe, - și e destul să vedeți că - de către mulți sunteți iubiți!

În deosebi în primăvara asta cum pune gospodina burii cuiburi, ca să abă în curând puț, - pus'a și mâna Destinului bun al acestui neam, multe „cuiburi” legionare printre fiii neamului nostru, în tot cuprinsul țării... Și din acelea înălța-se vor stoluri-stoluri noi legionari, cari într-o zi, primzându-se într-o horă mare, cuprînde-vor toată România în brațele lor spre cer înălțate înălțând o și pe ea spre Cer!

La orașe? O, la orașe mănă stântă a aceluiaș Destin, a prefăcut în aceste zile, sfințite de jertfa celor doi legionari, mii și mii de inimi singuratic de cărturari și învățați, în mici și fainice cuibușoare, din cari vor zbura păsărelele albe ale credinței noi și curate, la alte și alte inimi, aducându-le tot mai mult la mișcarea mântuitoare. Simțiți azi urmarea acestor zboruri în lungul căilor ferate, prin camerele și salele administrațiilor publice, prin ale judecătorilor și tribunalelor, a poștelor, la porțile cazarmelor și în lăuntrul lor, inundate toate tot mai mult de lumina cea nouă, atotcuceritoare...

Fiți voioși legionari, chiar dacă simțiți ici și colo mâna dură a dușmanilor voștri. Numărul lor se va topi tot mai tare, în măsura în care „cuiburile” voastre vor spori și se vor ținea bine, cu ochii la comandantul lor!

Pr. I. Moja

INCHINARE

Morților noștri:

Ion Moja și Vasile Marin.

Nu sunteți morți. V'avem în noi: Prea sfânt exemplu și îndemnat. Veți fi deapănarea un semn: „Mărețe umbre de eroi”

II

V'zți dăruit ca și Isus. Pe lângă voi prea mici suntem. Oricât ne-am strădui și vrem. Vom fi prea jos. Veți fi prea sus!

C-TIN CERVINSCHI

O mare necuviință

Un cap stricat de politică, ce se zice a fi — preot...

În ziarul officios al partidului național-țărănesc „Dreptatea” de la București, (N-ru del 24 Martie) vedem un articol, care e o dovadă strigătoare, de cum pot unele partide politice de la noi, să strice de cap pe „credincioșii” lor, chiar când aceia sunt „preoți”, de la cari ai putea aștepta să fie minți cumpănite.

Un oarecare Preot Gh. Popescu, fiind dornic de foarte pământești măriri, și nădăduind că pe acelea le poate ajunge mâne-poimâne, prin partidul național-țărănesc al Dr. Lupu, cel cu casă de la Jidani, se repede asupra tuturor cari nu se înclină în fața casei cu cei doi lei de piatră la intrare: Dr. Lupu și Madgearu.

În numitul număr pârintele sare foarte războinic asupra preoților care cutează să-și arate dragostea lor pentru politica celor „de dreapta”. Îi socotește pe aceștia rățaciți, anume și din punct de vedere „social” și „dogmatic”... În ce vede bătăiosul pârinte „rățacirea” acelor: în aceea că: — „mulți și-au lăsat altarele și parohiile lor, și au luat parte, împreună cu I. Pr. Sf. Metropolitul Bălan al Transilvaniei, Gurie al Basarabiei, Pr. Sf. Sa Episcopul Vartolomeu și Pr. Sf. Sa Pocitan Vicarul Sfiitelor Patriarhii, la înmormântarea lui I. Moja și Marin! Au fost circa 200 de preoți și 4 Arhieri! Mă opresc de a califica gestul, căci nu știu dacă au fost acolo ca membri ai partidului sau chemați ca preoți”...

Și dă-i cu lecții la adresa înaltelor fețe bisericești, până ajunge să spună, că: „Nu voi intra în amănunte; mă mărginesc doar să spun, că la înmormântarea lui I. Moja și Marin, I. P. S. Bălan a cerut o rugăciune, creată ad-hoc, care, drept să spunem, nu are nimic ortodox în ea, și care seamănă pe răposății Moja și Marin, cu martirii primelor veacuri creștine”.

„Cum se explică fapta? — se întreabă oțărît preotul lui Dr. Lupu—Madgearu—Auznît. „Pentru unii virtute, pentru alții crimă”?

„Trebuie să se iee măsuri contra unor rățaciți! O dorim de mult; numai că o dorim integrală, chiar dacă ar atinge și câteva cârje episcopale”!

„Preoții cari fac politică și de extrema dreaptă și de extrema stângă, trebuiesc pedepsiți canonic, — pentru că și extrema dreaptă și extrema stângă, sunt anti creștine, sunt păgâne”.

„Preotul care aderază la oricare din aceste extreme, este de drept leșt din rândurile canonice și chiar etică creștină”!

„Pentru a se pune capăt unor astfel de lucruri — trebuie o sancționare canonică, și acca-

sta începută ceva mai de sus! Preot Gh. Popescu”...

Sărmanul preot Gh. Popescu... Cum se descoperă el pe sine, că e o slugă fără un dram de mândrie de om, decum de „preot”, în mâinile mânăite de mil de păcate ale șefilor săi politici. Să aibă dânsul orbia și îndrăzneala, a vorbi „de sus”, cu Înalt Preasfințitul Metropolit al Ardealului, căruia sluga lui Auznît nu e vrednic a-l deslega curelele încălțămintelor, ba nici a-l săruta praful de pe acele încălțăminte. El să dea lecții Metropolitului Ardealului, căruia în Senatul Țării, un Ministru, Ministrul Cultelor, i-a sărutat sfânta dreaptă pentru nobila Sa pășire, cea de esență atât de superioară, în chestii bisericești importante ce se discute acolo! Și să vorbești așa de trufaș cu luminatul întru luminații noștri Arhieri, Păr. Episcop Vartolomeu, sau cu Vicarul Patriarhiei Pocitan, și cu I. Pr. Sf. Sa Gurie, care nici n'a servit, a luat numai parte la înmormântare). Numai un obraz de auznît, se poate face judecător peste acești înalți Arhieri, socotindu-i „rățaciți”, și cerând asupra lor o „sancționare” (pedepsire) începând ceva mai de sus!, adică de la Metropolitul Ardealului, și cel al Basarabiei și coborând peste Episcopi și Arhieri...

Afle lingșitorul lui Auznît, că în Pr. Sf. Sa Metropolitul Ardealului, aflându-se în București pe teritoriul altei Metropoli, nu putea îndeplini serviciul divin al înmormântă-

rii, decât cu învoirea Capului acelei Metropoli, — care la București este I. Pr. Sf. Sa Patriarhul. Și aște însușentul judecător de Arhieri, că Înalt Preasfințitul Patriarh, aflând de dorința luminatului Metropolit Bălan de a pontifica la înmormântarea iubitului fiu al Ardealului său, Ionel Moja și a soțului bun Marin, — i-a dat înaltă Sa învoire fără cea mai mică ezitare! Deci e ca și cum el. însuși ar fi servit la acea măreață înmormântare. Ia, dar, strașnicul păzitor al ordinii „canonice” în biserică și „păzător al ortodoxiei”, la răspundere și pe Fericitul Patriarh. Toți n'au știut ce fac, dacă au avut nenorocul să nu le fie aproape cu „luminile” Tale...

Dar e păcat să te luăm în serios, când tu, preot, pui în aceeași cumpănă extrema „stângă”, nesățioasa ucigașă în prima linie de PREOȚI și dărimătoarea de biserică și de sfinte altare, cu extrema dreaptă, apărătoarea credinței, luptătoarea pentru biserică, ziditoare de altare și care dă morți pentru credință, ca Moja și Marin!

Dacă ar putea fi vorba și de „sancțiuni”, apoi, cucernică sluguță politică, — sancțiunea ar trebui să te atingă pe puțin cucernică ta, care ai dat dovadă de o tristă îndisciplină în biserică noastră, îndisciplină și îndrăzneală, care chiar eă n'ar trebui suferită.

Iaca, bunilor legionari, ce se alege de preoții intrați în partidul așa zis „național-țărănesc”...

„MĂSURILE STRAȘNICE”

sunt numai pentru noi cei de dreapta, — „alții” pot trece pe lângă ele, că nu-i vede nici o poliție...

Am arătat în numărul 13 al ziarului nostru, sub titlul „Intrăm în zodia MĂSURILOR STRAȘNICE” prigoana pornită împotriva cămășilor verzi, prin facerea de legi noi sau înăsprirea celor vechi, legi prin cari uniforme sunt interzise, sunt oprite de a se mai purta. Și îndată, în urma unui ordin al conducerii legionare, a pierit orice urmă de „verde” din țară. Așa a înțeles organizația legionară SĂ RESPECTE „LEGILE”, cari bune sau rele, drepte sau nedrepte, sunt pentru azi legile țării.

Numai, vedeți dumniavoastră, aceste legi nu puteau fi făcute numai pentru legionari. Și atunci, mai vrând, mai nevrând, a trebuit SĂ OPREASCĂ PORTUL ORICĂREI UNIFORME.

Iar dacă legionarii au înțeles să respecte aceste legi, apoi tocmai cei de cari au fost făcute, le-au încălcat.

Aflăm astfel, că în comuna Sinaia (Prahova) primarul comunei a trimis următoarea „Chemare” care poartă sigilul primăriei, „Arcașilor” (o ramură a partidului liberal), cari

ȘI EI POARTĂ UNIFORME și anume, cămăși... GALBENE. Și iată cum sună această chemare:

Sinaia, 25 Martie 1937
CHEMARE

Iubite amice,

Cu onoare sunteți rugat, a participa în ziua de Sâmbătă 27 Martie a. c., oarele 6 seara, în sala de consiliu a primăriei, la ședința ce va avea loc pentru înfocmirea programului SERBĂRII ARCAȘEȘTI, ce se va organiza în ziua de Duminică, 11 Aprilie a. c. în prezența d. lui ministru P. Bejan, președintele Arcașilor din județul Prahova, pentru care serbare urmează SĂ SE PREGĂTEASCĂ UNIFORMELE DVS. și INSIGNELE, precum și formarea corului arcașilor, în vederea mai multor excursiuni ce se vor face în cuprinsul țării și eventual în strălăitate.

Primar: G. Mateescu.

Drept e oare așa? Nu e dreptul Domnii fac asemenea legi, pe cari tot ei le calcă în picioare și nu-și dau seama că ne facem — adică se cam fac dumneaor, — de răs.

N. PASCULESCU.

Lacrimi pentru Ionel Moja

Telegrame și scrisori primite de părinții lui Ionel Moja, cu prilejul morții sale pe frontul din Spania

Chișinău. — Pierderea lui Ionel Moja a zdrobit inimile tuturor celor cari pun mai presus de orice: „Hristos, Rege, Țară”. Se trăgea cu mitraliera în obrazul lui Hristos, și se clătina așezarea creștină a lumii, — spunea Moja. Ce sentimente frumoase creștinești a avut el, când atât de hotărât s'a dus pentru a apăra singurul bun ce-l are omenirea: „România-Spania-Latinitate-Hristos”. Ultimele lui vorbe rămân pentru noi dăruitoare de putere, energie și voință în lupta, ce vom duce pentru ca ROMÂNIA CREȘTINĂ să fie A ROMÂNILOR CREȘTINI! În dragul ce-l am pentru Ionel Moja, Vă rog să primiți durerea mea și așa fi mult onorat dacă în casa mea aș avea fotografia lui Ionel Moja, scris de mâna părinților lui „România-Spania-Latinitate-Hristos”.

Lt. Col. DAN TARNOSCHI
Reg. 3 Roșiori

Cluj. — Nemărginită este pierderea pe care ați avut-o prin moartea eroică a prea iubitului D-voastră fiu. Dar mare este și jalea unui întreg neam, care pierde prin moartea eroului pe unul dintre cei mai buni fii ai săi.

Nouă, celor mici, ne rămâne numai datoria de a ne închina veșniciei amintirii a marului erou. Prea bunul Dumnezeu să-l odihnească între aleșii Lui.

Prof. Dr. SABIN OPREAN

Baciu-Săcele. — Am fost adânc îndurerat de pierderea scumpului Ionel Moja. Singurul motiv de mângâiere pentru D-voastră credem că nu poate fi altul, decât faptul că această durere se împarte în sufletul milioaneilor de adevărați Români și creștini.

Am vărsat cu toții lacrimi amare la gândul că nu vom mai vedea cu ochii noștri figura mândră a viteazului Ionel Moja, dar în sufletul nostru i-am săpat un loc sigur, că niciodată nu se va mai șterge.

Mângâiați-Vă, căci nu mulți părinți pot avea copii cari trăesc peste veacuri!

Fiul D-voastră și scumpul nostru I. Moja s'a prefăcut în moaște ale naționalismului nostru sfânt.

Cu concursul Reuniunii femeilor din comuna noastră s'a slujit parastasul pentru pomenirea fiului D-voastră. Toți credincioși au iăcrimat. În cei 10 ani de preoție nu am avut niciodată un parastas mai impresionant.

În numele credincioșilor noștri și al Reuniunii femeilor Vă zicem Dumnezeu să Vă mângâie și să Vă întărească pentru a duce la îndeplinire ultima dorință a eroului Ionel Moja.

Preot VICTOR MARIN

Craiova. — Mândria, că din mijlocul vostru a pornit încă un sfânt al neamului,

trebuie să copleșească durerea pierderii unui frate. Această mândrie nu este trufie, ci smerenia adâncă și mare, cum mare a fost jerafa lui Moja și Marin, deci nu poate să fie decât plăcută Domnului.

Pentru maica lui îndurerată nu pot încheia gândurile, decât cu arătarea, că împreună cu aghlasma ochilor ei, picură azi, pe pământul țării, aghlasma ochilor atâtor mame, ai căror fii au căzut pentru binele nașunii și cari, cu mitrodeniile sufletelor de mamă, înbălsămează spre a le sfinți de-a pururi, trupurile lui Ionel Moja și Vasile Marin.

ȘT. GEORGESCU—Gorj.
ziarist

Rus-Someș. — Vă rog să mă considerați sincer pătaș al suferinții îndureratei familii a Sfinției Voastre.

Ionel a murit, dar prin fapta lui va trăi atât cât va exista suflet de român pe aceste meleaguri. El s'a întrecut pe sine prin sublima jertfă, pe care a făcut-o pentru biruința crucii.

Pentru ziua de mâine ne învață să știm aduce suprema jertfă de sânge pentru Țară și Lege.

Zeci și sute de mil de Arhangheli în cămăși verzi, ca mâine vom primi botezul morții pentru aceeași cauză Dumnezelască. În sufletul fiecărui legionar s'a înrădăcinat pilda eroismului său și fiecare caută prin faptele vieții lui să poată fi binecuvântat de Atotputernicul în lumina sfintei jertfe alui Ionel.

Ca în vremuri de mare bejenie, poporul cu sufletul cernit de durere se adună și îngenuncha în fața altarelor, unde ridică rugăciuni fierbinți pentru sufletul morșilor noștri și pentru biruința Crucii.

Cred în iluminata lui jertfă, jur credință memoriei lui și voi executa înlocul ordinelor lăsate de el.

Dr. IOAN CINCORA, medic

Orăștie. — Durerea pe care o veți duce pe umeri până la moarte, e o durere despre care nimeni nu poate vorbi, fără a i știrbi aureola, — ca aceea, care încununa odinioară capetele martirilor întru credința cea a lui Hristos.

Și fruntea scumpului vostru fiu a fost încununată încă în viața sa într'adevăr și creștinească și românească, — cu aureola unui martiraj de fiecare faptă, de fiecare zi, — până la eroica sa moarte de pe frontul creștinătății și latinității din Spania.

Eu personal cred în marele simbol al lui Ionel Moja, — cred în fapta și credințele lui, mai ales astăzi când el a dat cea mai înțelegătoare dovadă că nu numai a trăit cum a simțit, ci a știut să și moară; nimeni nu poate să mai creadă altfel!

Vor trece ani și ani, — și eu cred, că numai de aci încolo se va putea cuprinde pe deplin toată înțelesul, toată pilda cea de neegalat, a fiului scump — pe care D-voastră l'ați dat în dar neprețuit acestui neam năcăjit și trist.

Valeriu Bora, prof.

Casa care -- vorbește!..

Di Dr. Nicolae Lupu. frun-
taș printe conducătorii parti-
dului național-tărănesc a impli-
nit de curând 30 de ani decând
face „politică” în Țara Româ-
nească. Din acest prilej prele-
teții săi au aflat de bine să-l
sărbătorească printr-o adunare
la locul nașterii sale, uz sat
cinstit din Moldova, unde tatăl
d-sale a fost preot.

Din acest prilej s'au petre-
cut lucruri foarte grăitoare, pe
cari frații noștri țărani și mun-
citorii români, e bine să le
știe, să le țină minte, ca să
știe pe cine în ce măsură să-l
înconjoare cu încrederea lor.
Iaca ce s'a întâmplat:

Jidovimea din România și-a
adus aminte de multele vorbe
bune și sprijiniri în toate ale sale,
ce a avut în cei 30 de ani din
partea lui Dr. Nicolae Lupu.
Și-a adus aminte că înainte cu
mai mulți ani, Dr. N. Lupu,
la o adunare politică la Cer-
năuți, având în față sa 90 la
sută ascultători jidani, pentru
a le câștiga sprijinul în alege-
gerile ce urmau, le-a spus cu
gral mare:

— *Imi pare rău, că nu m'am
năseut jidanii!*

Atunci jidanii, scuturându-și
volosii zulușii, și-au zis: *Acesta-
al nostru!* „Vezi așa Rumun
vrem noi!” — Și toți au vot-
tat cu el... Și au adus aminte,
că prin vorbele sale, prin scri-
sul său, prin faptele sale, d-ru
Lupu nici odată n'a lovit în ei,
ci i-a strâns la sân și i-a
ajutat să stăpânească câștiguri
cât de multe, — știa el că de
ce. Și și-au zis acum: — Hai
să ne arătăm noi mulțumita
noastră simțită și de toată lu-
mea văzută, față de acest... „in-
ger ocrotitor” al nostru. În a-
cast scop: hai să-i dăruim o casă
frumoasă aci în plia București!

Și i-au cumpărat și i-au dă-
ruit o casă prețioasă, ca răs-
plătire a marilor sprijiniri ce
le-au avut dela el în cei 30
de ani de când face politică...
jidovească în Țara Românească.

Și dr. Lupu s'a aratat vred-
nic de acest dar. Și acum se

apropie alegeri. Anume aci în
București, alegerile comunale,
dar via mai ales alegerile cele
mari, pe țară, pentru noua ocăr-
mulre a țării, după-cese impline-
ște vremea de 4 ani a liberalilor.
Și pentru unele și pentru al-
tele, dr. Lupu sărută mâna dă-
ruitorilor săi jidani și le cere
sprijin și mai puternic, — căci
fără de ei, Românii, cari s'au
trezit la adevăr și-l cunosc
acum ce peri are pe trup, o,
ce puțin au să mai voteze cu
partidul în care el are trecere
mare. Și de aceea le a spus
jidanilor chiar din prilejul a-
cestei sărbătoriri a sale:

— Să sprijiniți cu toți și cu
toate puterile partidul națio-
nal țărănesc, căci de nu vom
ajunge noi la putere. E RĂU
DE VOI JIDANII!..

Stai să nu-ți crezi ochilor
când cetești și urechii când
auzi! Dar — e așa! Băiatul
de preot din Moldova, e azi
un închinător cu totul uitat de
sine, seminției celei care ne
vrea — o știți d-voastră toți
că ce..

Iar tinerimei neamului, ce
care, nelăcomind la arginți, își
dă curs simțămintelor de dra-
goste pentru neam și țară, și
cere „bărbaților politici” să-și
îndrepteze ochii și urechile spre
chemările neamului, — i-a re-
pezit chiar în vorbirea sa dela
sărbătorire următoarele vorbe:

— „Tinerimea să-și vadă de
carte! Iar când le va veni vre-
mea, cei cari vor fi „pregătiți”,
vor putea să ne lue locul!”
— Că cine sunt „pregătiți”, vor
hotărî tot dumnealor, lupii
bătrâni!..

Casa dela București în care
stă azi dr. Lupu, e o casă care
vorbește... vorbește tare, aș
putea zice urlă!.. urlă a lup,
a lupi ce vin dela ea și din
spatele ei, spre turma preacre-
zătorului nostru popor!.. Bă-
gați de seamă Românii! Căci e
prea adevărată vorba: „Spune-
mi cu cine te asotești, și-ți
voi spune cine ești!”

I. M.

Copii găsiți pe străzile Bucu-
reștilor lăpădați de mame pă-
cătoase, nu-s raritate. De a-
ceea s'a înființat o Casă a co-
piilor în București, unde-i a-
dună și i cresc. De curând au
fost botezați 41 de astfel de

copii, nu se știe al cui, adu-
nași în vreme de 2 ani numai.
Li-au slujit ca nași 4 primari
ai Bucureștilor. — Mare So-
domă e așa un oraș, în care
se adună de pe uliști atâția
copii lăpădați!..

Pentru cetitori!

Rugăm ca: toate scrisorile cu articole, sau cu știri
pentru pus în foaie, să se trimită numai pe adresa:

Redacția „Libertatea”, Crăștiie, jud. Hunedoara

Aci ele se revăd, se pregătesc, pentru pus în foaie
și se vor da la tipar. Cei ce trimit pe altă adresă,
își întârzie ajunsul scrisorii la scop.

Toate cererile de abonament, ca și banii pentru foi,
pentru schimbat de adrese, ș. a., să se trimită pe
adresa:

Admin. „Libertatea” Moța, București, I.
Calea Victoriei 63.

NOUȚĂȚI

Comuniștii și cruzimile lor.
Ziarul francez „Gringoir” de-
scrie ce fac comuniștii cu cre-
știnii, ce nu se pleacă lor:
Sufe de inși sunt îngropați de
vii. Li împing în groapă cu o
lovitură în pept sau în
coaste și azvârle pământ sau
petrii peste ei!

Pe unii, mai ales pe proști
li desbracă până la piele, li
împung în coaste sau în pulpe
ca să curgă sânge și-i aruncă
în cuștile fiarelor sălbatice,
cari la mirosul de sânge, sar
asupra lor și-i sfășie și-i măn-
năncă... Pe unii li chinue așa
că le înfundă nasul cu praful
de pușcă, apoi li dau foc de
împioască nasul și fața nenor-
ociului în toate părțile.

Un avion american de dus
călători s'a prăbușit lângă
Pittsburg, Pa. 13 călători de
pe el, toți au fost prefăcuți
într-o grămadă de carne și
oase, sfărâmată sub mașină.

Noua biserică din Orăștie,
înălțată până la planșa-padi-
ment și stâlpii principali pen-
tru cupolă, — își rela în zi-
lele acestei săptămâni zidirea
mai departe, cu bună nădejde,
că până în August a. c. va fi
terminată ca zidire. În toamnă
va urma să fie înzestrată cu
mobiliile și cele de lipsă în-
lăuntru. O zidește marea întrepin-
dere „Tiberiu Eremia” din
București.

Interesant e faptul, că d. de-
putat Dr. Izidor Radu a tot
părât parohiz, că de ce zidește
biserica aci în piață, în locul
cel mai frumos din oraș. A
dus pâra la Timișoara, de
unde a fost respins ca nepri-
vindu-l. A apelat la Bucu-
rești, de unde a fost respins
la fel zilele trecute. Parohia
nici n'a finit samă de aceste
pări, șiindu-le fără nici o
dreptate, ci a lucrat și lucrează.

Mare nenorocire s'a petre-
cut la Măgura Ilvei: O ceată
de soldași lucrau la tăierea
drumului pentru noua linie fe-
rată, ce va duc dela Ilva la
Vătra-Dornei. De-odată un ma-
re colț de stâncă s'a desprins
din munte și s'a prăbușit peste
ei, omorând pe 3 și rănind
rău pe vre-o 25 soldași.

Cine ne dă învățătură zilnică?
Gazetele sunt azi mijloacele
prin cari se îmbile mulțimilor
hrana sufletească de toată zi-
ua. Hrana asta ar trebui să
vie fiecărui popor dela fiii săi
cel mai luminași și cu multă
dragoste pentru el. Nu dela
suflete viclene străine, cari sub
formă de „învățătură” li dau
otrăvă.

Ei bine, iată cum stăm noi
azi în România.

Gazetăria în țara noastră o
fac: 1300 de Români, 630 de
minoritari (alte nași, ca un-
guri, germani, bulgari), și 5100
de jidani.

Apoi cum să rămână ne-
stricat sufletul Românilor cam

ne-alegători la cetit, — când
pe lângă un Român ce le
grăește din gând curat, alși
4 jidani își strigă blăstămăși-
ile lor.

O întrebare. — Facem cu tot
respectul o întrebare capilor
dregătorilor, — dar mai ales
Capului lor cel mai de sus:
Dlui Ministru de Interne și
slăvitului Guvern:

Până acum era tertat ce pe
steagul național să pui o scri-
soare oarecare: numele so-
cietății care și-l'a făcut. Te
chiar bucuri când vezi că cu-
tare societate, de orice fel,
dorește ca numele ei să fie
scris pe un STEAG NAȚIO-
NAL, pe care li scoate la zile
mari afară, li pune pe case,
li duce cu sine la parada sa.

Acum s'a adus o lege, care
spune că pe steagul național
nu e erlat să se mai pună
scrișoare. Bine. Dau eu mi-am
făcut un steag NAINTE de a-
ceastă lege și am scris pe el
numele societății, a grupării,
a frației cuiare, care imi e
dragă.

După aducerea legii n'am
mai pus steagul pe casă, nu
l'am mai scos la vre-o săr-
bare, doar că li fin închis în
casa mea, în cămara mea.

Are drept poliția să mi-l lue
DIN CASĂ, deși eu n'am fă-
cut nici-o „demonstrație” cât
de nevinovată cu el? —
Să ni se spună, ca să știm,
— că noi știm, că s'au întâm-
plat și astfel de lucruri!

Știre bună. — De ani de
zile, un rând de „scriitori” de
„lume nouă”, înolită de duhul
lui Satan care ne strică atâtea
bune rândueli și sufletești și
gospodărești în țară, — um-
pleau unele foi, stricate și ele,
— cu versuri neroade și mai
ales porcoase, și cu schișe și
nuvele și „povestiri” de cari
își spun țiganii și slugile rele
în ale lor șezători, — vorbind
de toate spurcăciunile, — nu-
mai să atragă pe cetitorii fără
minte să le cumpere foile și
cărțile. Ajunseseră de-și puse-
seră astfel de scrieri ordinare
chiar în cărțile de școală, —
ca să strice sufletele nevinov-
vate ale tinerimii. Totul era
lucrarea duhului de destră-
mare pe care ni l vor vrăș-
mași sfintelor noastre legi și
moravuri, cari sunt jidanii și
slugile lor.

De curând, fiindcă putrezirea
se lăfse tare, încât s'a ridicat
lumea cinstită împotriva ace-
stui desmăș, — guvernul a a-
dus o lege, care pedepsește
pe astfel de scriitori porcoși
și stricători de suflete!

Pe temelul acestei legi, a
fost zilele acestea arestat un
asfel de scriitor Geo Bogza
(jidani) și va fi pedepsit de
tribunal. Și vor urma încă
multicel.

Foarte bine.

Răniști ce înjosesc pe om.
Din colonia Țipar (Bănat),
ni se scrie, că legionarii din
2 cuiburi de acolo, au hotăr-
rât un lucru de folos pentru
toți frații creștini: să sădească
în islazul Coloniei Herlea, un
număr anumit de salcâmi, cari
să deie, pe zile de arșiță, um-
bră celor cu drum pe acolo,
iar în mijlocul poenței dintre
salcâmi, să ridice o troiță, la
care să iasă vara procesu-
nile de slinșirea țarinilor.

Plănuitorii au pus salcâmi
așa, ca ei să formeze brațele
la 2 M mari, întru amintirea
dragilor Moța și Marin, morți
pentru dreapta credință.

O pedeapsă de care nu știți ce
să zici Un zăpăcit de student
liberal a lipit pe biserică Stă-
lile Gorgenii din București chiar
pe când studenții legionari fă-
ceau parastas pentru Moța și
Marin, un aliș (o tipăritură)
care-și bătea joc de aceștia și
de jerifa lor. Doi studenți le-
gionarii li au chemat la ră-
pundere. Fricosul liberal a mers
cu aceia la un Cămin și amăr-
turisit, că rău a făcut și s'a în-
volt chiar el să primească o
pedeapsă pretinească dela ei
și să fie pace. Aceia au zis:
Fie. I-au dat 25 la spate. Și a-
cela a primit ce li-s'a dat. Și
nici n'a crâcnit, nici s'a plâns
de pedeapsa primită, de el in-
suși favorită. Dar un alt student
liberal a făcut el (la sfatul ce-
lor ce-l conduc) arătare la tri-
bunal contra pedepsitorilor, și
fiindcă nu știau cine au fost
cei cari li-au dat pedeapsa, trei
studenți: Viorel Trifa, tiner
disting, Președintele studenți-
lor creștini din București, și
încă doi, s'au înștiințat că ră-
spund ei pentru pedeapsa dată,
deși nu s'au făptuitorii. Au fost
arestați și ținuți de 5-6 săp-
tămâni închiși. Dar a venit și
cel ce a dat pedeapsa, studen-
tul Socariciu.

La sfârșitul săptămânii tre-
cute, Consiliul de războiu a
dat judecata: Pe toți cei 4
atudenți, și pe cel care a dat
bătăla, și pe cei 3 cari numi
au primit răspunderea, i-a pe-
depsit cu câte UN AN IN-
CHISOARE și câte 1500 lei
în bani. — Dar cel trei cari
n'au bătut, nu vor fi ținuți să-și
implinească pedeapsa, li se dă
libertatea, însă de-or mai ajunge
odată pedepsiti, apoi o fac
pe asta. Socariciu însă care
a dat cele 25, e ținut a-și im-
plini pedeapsa. — Ca și cum
ar zice: Voi 3 numai în gând
l'ați pedepsit, și pedeapsă v
se dă numai în gând, — cel
a dat, l'se dă și lui!.. Dar daci
cel bătut, însuși A PRIMIT
a fost împăcat cu loviturile, ce
mai avea cineva cu tângul din-
tre ei?

La sfârșitul săptămânii tre-
cute, Consiliul de războiu a
dat judecata: Pe toți cei 4
atudenți, și pe cel care a dat
bătăla, și pe cei 3 cari numi
au primit răspunderea, i-a pe-
depsit cu câte UN AN IN-
CHISOARE și câte 1500 lei
în bani. — Dar cel trei cari
n'au bătut, nu vor fi ținuți să-și
implinească pedeapsa, li se dă
libertatea, însă de-or mai ajunge
odată pedepsiti, apoi o fac
pe asta. Socariciu însă care
a dat cele 25, e ținut a-și im-
plini pedeapsa. — Ca și cum
ar zice: Voi 3 numai în gând
l'ați pedepsit, și pedeapsă v
se dă numai în gând, — cel
a dat, l'se dă și lui!.. Dar daci
cel bătut, însuși A PRIMIT
a fost împăcat cu loviturile, ce
mai avea cineva cu tângul din-
tre ei?

POȘTA REDACȚIEI

Dlui Eug. Popa, st. leg. Ar
primit scrisoarea. De ce n-
ne dai adesa. Nici de unde
scrii, nici data.